

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VY AF GUSTAF ADOLFS TORG I GÖTEBORG. — FOTO. HASSELBLAD, GBG.

11TE ÅRG.

DEN 23 JANUARI 1910.

N° 17.

Foto. Jonason, Göteborg

Kliché: Bengt Stålvareparre.

Aug. Wikstrand

AUGUST WIJKANDER.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

På förra årets sista dag öfverraskades Göteborgs samhälle af underrättelsen, att dess kommunalrepresentations ordförande sedan tolf år, professor August Wijkander, ingifvit sin afsägelse af det stadsfullmäktig-uppdrag han i icke mindre än tjugosju år innehaft.

Erik Anders Gustaf August Wijkander är född i Stockholm den 14 mars 1849, son till dåvarande löjtnanten vid Värmlands regemente, sedermera generalmajoren Anders Theodor Wijkander och hans maka, född Rütterskiöld, den äldste i en syskonrad af mycket betydande personligheter, af hvilka ett justitieråd, en f. d. chef för artilleri- och krigshögskolan och en disponent för Bofors styckebruk. Mogenhetsexamen aflade han vid Lunds katedralskola 1868 och inskrefs som student vid universitetet därstädes samma år. Redan nu gaf han prof på den ovanliga energi och arbetsförmåga i förening med ett synnerligen godt hufvud, som allt framgent utmärkt honom: på endast 3½ år undangjorde han dåvarande gamla kandidatexamen, som berättigade till disputationprof för filosofiska graden. Detta aflade han i Uppsala redan i maj 1872; hans afhandling innehöll en beräkning af planeten Lomias bana och föranledde hans förordnande till docent i astronomi vid universitetet därstädes samma år. Han deltog därefter 1872-73 i den svenska arktiska expeditionen till Spetsbergen under Adolf Nordenskiöld i egenskap af fysiker, meteorolog och astronom, och frukterna af hans undersökningar framträdde efter hemkomsten i flera vetenskapliga afhandlingar på magnetismens, elektricitetslärans, meteorologiens och astronomiens område, sedan han på hösten 1873 utbytt den astronomiska docenturen i Uppsala mot en docentur i fysik och meteorologi vid universitetet i Lund. Som sådan innehade han i flera år särskildt förordnande att offentligen föreläsa i fysik och vidgade dessutom sina kunskaper genom flera utrikes studieresor.

Intet tvifvel rådde därom, att i docenten Wijkander fanns ämnet till en vetenskaplig forskare af hög rang, hvars bana som akademisk lärare till universitetsforskningens synnerliga fromma legat säker och klar, därest utsikterna till universitetsbefordran i hans ämnen icke till fram på 1890-talet varit fullkomligt afstängda. Så kom det sig, att han nödgades se sig om efter ett annat verksamhetsfält. Det blef dåvarande Chalmersska slöjdskolan i Göteborg, som rönte lyckan att vid sig få fasta honom; år 1881 utnämndes han till dess föreståndare och erhöll därmed professors namn, heder och värdighet.

Under prof. Wijkanders föreståndaretid har Chalmersska slöjdskolan redan hunnit genomlöpa en utveckling så storartad, att hans namn för alltid kommer att vara knuten till en epokgörande period i dess historia. Det var mer än en namnförändring, då benämningen "Chalmersska slöjdskolan" år 1883 utbyttes mot "Chalmers' tekniska läroanstalt". Därmed togs det första betydelsefulla steget till dess småningom skeende utbyggande till en fullständig teknisk högskola. Den lägre afdelningen har utvidgats med en tredje årskurs; den högre har erhållit tre nya fackskolor: för skeppsbyggeri, för elektroteknik och för väg- och vattenbyggnadskonst. Elevernas antal har mer än fördubblats och lärarnes vuxit i proportion därefter. Till läroverket har knutits en materialprofvningsanstalt. Omfattande nybyggnader i två olika repriser utgöra yttre vittnesbörd om läroanstaltens trifsel och växt. Senast har prof. Wijkander som ledamot af kommittén för den högre tekniska undervisningens ordnande varit i tillfälle att ytterligare verka för dess utrustning till jämnhöjd med hvad som kräves af ett dylikt läroverk i en tids-

ålder, hvilken i så hög grad som den nuvarande kan karaktäriseras såsom de tekniska framstegens. Därjämte har han genom förträffliga läroböcker i fysik och elektroteknik verksamt bidragit till den fysiska undervisningens höjande i vårt land öfver hufvud.

Det visade sig snart, att prof. Wijkanders ovanliga förmåga i praktiskt såväl som teoretiskt hänseende skulle tagas i anspråk af Göteborgs samhälle äfven för allmänna uppgifter. Redan året efter sin ditkomst invaldes han i stadsfullmäktige och utsågs vid 1887 års riksdagsupplösning till ledamot i Andra kammaren på frihandelsvännernas program. På hösten samma år mottog han icke omval, men invaldes ånyo i Kammaren 1890, hvarefter han där representerade staden under två valperioder (t. o. m. 1896). Af Kammaren insattes han de tre första riksdagarna i tredje tillfälliga utskottet, hvarvid han bl. a. hade tillfälle att göra vägande inlägg till förmån för den nu första gången väckta frågan om zontariffens införande i vårt land. År 1894 hade han säte i bevillningsutskottet och 1895 i det särskilda utskott, som hade pröfningen af det stora ålderdoms- och invaliditetsförsäkringsförslaget åt sig uppdragen. Genom sakkunskap och den outröttlighet, hvarmed han inträngde i de olika ärendena, vunno hans inlägg i debatten stort gehör, och af det parti, han tillhörde, frihandelsvänliga centern, invaldes han i dess förtroenderåd. Särskildt anmärkningsvärd var den framsynthet, han ådagalade vid de nu uppdykande sociala frågornas behandling. Redan nu gjorde han sålunda kraftiga inlägg till förmån för igångsättande genom statens försorg af en särskild arbetsstatistik och för anordnande af ett förliknings- och skiljenämnds-förfarande i arbetstvister, hvarvid han visade sig till fullo inse arbetare- och arbetsgivareorganisationernas betydelse för vinnandet af stadga i arbetsaftalen, något, som då ännu icke gått upp för det stora flertalet i vårt land. Det förtjänar äfven erinras, hurusom han redan så tidigt som 1895 väckte motion om en riksdagsskrifvelse med hemställan till K. Majt att taga i öfvervägande, huruvida icke genom ändrade bestämmelser om flottled och kungsådra, särskildt uti landets forsar och vattenfall, de svenska vattendragens stora energiförråd bättre kunde tillgodogöras för landets industri, än ditills varit fallet. Till stor skada för industriens utveckling väntar denna fråga ännu på sin lösning.

1896 lämnade prof. Wijkander åter riksdagen därtill föranledd af den växande arbetsbörda, som ålåg honom vid Chalmers' läroanstalt och pålades honom genom kommunala förtroendeuppdrag. 1907 mottog han emellertid nytt mandat, denna gång som representant för Göteborgs stad i Första Kammaren. Af denna har han insatts i statsutskottet. Hans politiska åskådning har under årens lopp i allt högre grad utvecklats i liberal riktning, men under denna senare riksdagsverksamhet har han företrädesvis intresserat sig för spörsmål af ekonomisk eller teknisk innebörd. Sålunda hade han vid sistlidet års riksdag ett betydelsefullt yttrande till förmån för Trollhättekanalens utvidgning och fördjupning samt har vid flera tillfällen fört statsutskottets talan i järnvägsfrågor och ecklesiastikdepartementets budget rörande ärenden. Prof. Wijkander insattes ock af Kammaren i det särskilda utskott, som hade att behandla det då föreliggande viktiga förslaget om mellanskolor och om de högre folkskolornas utveckling i tidsenlig riktning. Prof. Wijkander tillhörde den del af Kammaren, som önskade visa tillmötesgående mot de af Andra Kammaren häfdade synpunkterna.

Vi nämnde oifvan, att prof. Wijkander i synnerlig grad tagits i anspråk för kommunala värf. Särskildt

HERTIGPARET AF SÖDERMANLAND I FINLAND.

Hertigparet af Södermanland, som en kort tid vistats i S:t Petersburg och därvid öfvervarit storfurst Michails, prinsessans faders

farbroders, likbegängelse, återvände den 14 januari från den ryska hufvudstaden.

På genomresa i Åbo besöktes den ryska officersklubben från hvilket tillfälle vår foto är tagen.

Foto. Strandberg, Åbo.

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Silfverqvist StNm.—Åbo.

PRINS VILHELM OCH PRINSESSAN MARIA I RYSKA OFFICERSKLUBBEN I ÅBO.

är hans namn knutet till gas- och elektricitetsserveringens kommunalisering i Göteborgs samhälle; om spårvägsdriftens öfvertagande af staden, hvilket ledt till de största fördelar för densamma, har han inlagt de största förtjänster. Äfvenledes spelade han en framträdande roll vid de transaktioner, genom hvilka Göteborgs stad 1901 förvärfvade sig garantier för en stadigvarande kontroll öfver Stora Bergslagsbanan, och har som ledamot af dess styrelse verksamt bidragit till dennas utbyggande med sidolinjer af största betydelse för utvecklingen af stadens handelsområde. De senare åren har han nedlagt ett betydande arbete inom hamnstyrelsen i syfte af Göteborgs stads utrustande med en hamn, fullt värdig dess ställning som Sveriges förnämsta handelsstad och den viktigaste handelsmetropolen vid Kattegat. Meningsstriden om hamnens riktiga anordning utvecklade sig småningom till en kamp kring prof. Wijkanders person. Framtiden tillhör att visa, hvem som i den striden slutligen kommer att stå som den ädnlige seg-raren.

Mycket kunde vara att tillägga om de insatser, August Wijkander gjort i Göteborgs utveckling under det sist gångna kvartseket; här finns rum endast för antydningar. Om dess kommunalförvaltning där- under utmärkt sig för en ovanlig grad af framsynt- het och målmedvetenhet, är det för visso till mycket stor del hans förtjänst. Och när stadsfullmäktige den 7 januari 1898 utsågo honom till Olof Wijks efterträ- dare å ordförandestolen, låg däri för visso ett erkän- nande af hvad han dittills utträtt lika mycket som af de representativa egenskaper, hvaraf han i så säll- spord grad är i besittning.

Anledningen till hans afgång nu har varit den be- gynnande svårigheten att vid uppnådda 61 lefnadsår bemästra hela den ofantliga arbetsbördan, som under årens lopp lagts på hans skuldror. Allmän är dock förhoppningen, att han ännu länge skall vara i tillfälle att på återstående förtroendeplatser fortsätta sitt oegen- nyttiga, framgångsrika arbete i det allmännas tjänst.

S. Hn.

BERGSSKOLANS I FALUN NYBYGGNAD.

Foto. Fornstedt, Falun. *Kitché: Bengt Sjöforsparre.*
 EXTERIÖR AF BERGSSKOLANS STÄTLIGA NYBYGGNAD, mellan
 Engelbrekts- och Sturegatorna i Falun.

Den nya bergsskolebyggnaden i Falun, ett vackert vittnesbörd om den insats som af framsynta enskilda personer och bolag i vår tid blifvit gjord till fromma för den svenska bergshandteringen, står nu färdig.

Sedan de gamla lokalerna för Falu bergsskola börjat visa sig alltför otillräckliga och otidsenliga, var det först fråga om att grundligt söka omdana den gamla bergsskolebyggnaden och sätta den i tidsenligt skick; men då kostnaderna härför beräknades blifva afsevärdt höga, uppgaf man denna tanke. Och

främst genom ingripande af bergsskolans inspektor, disponenten d:r E. J. Ljungberg, fördes frågan in på ett sådant plan, att resultatet blifvit den ståtliga nybyggnadens uppförande.

Af disponenten L. erhöll stadsarkitekten Klas Boman i uppdrag att utföra ritningarna till det planeerade bygget — i två våningar med rymlig källarvåning, i enkel, värdig renässansstil.

Ett utrop utfärdades därpå af disponent L. med bruks-

(Forts. å sid. 262.)

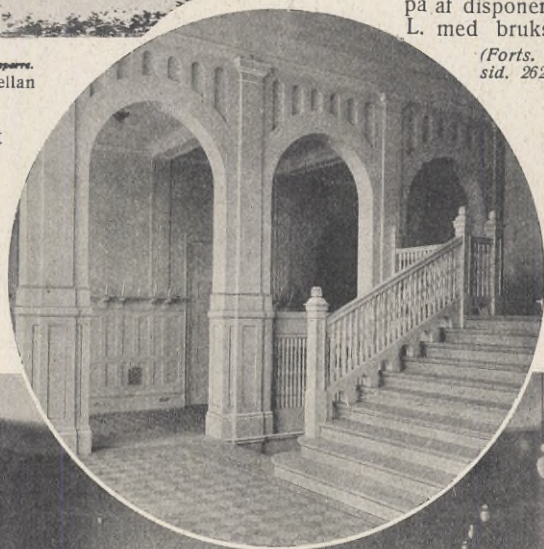

Foto. Fornstedt, Falun.

Öfre bilden t. h.: VESTIBULEN. Nedre bilden: LABORATORIUM.

Kitché - Bengt Sjöforsparre

Albert Ranft's, den stockholmske teaterkungens, efterträdare som *chef för K. Teatern* torde blifva den man, som af ryktet sedan någon tid nämnts såsom designerad till posten, nämligen kaptenen *grefve Hans von Stedingk*.

Grefve von S. är född 1862 och son till diplomaten friherre Eugen von Stedingk, som åren 1861—66 var förste direktör för "k. m:ts hofkapell och spektakler", och som med stor framgång ledde Operans öden under denna tid. Sina musikaliska intressen har grefve Hans von S. ärfvt både på fädernet och mödernet. Fadern var en grundligt musikaliskt och estetiskt bildad man, under sin Uppsala-tid en af "Juvenalernas" mest lysande medlemmar; modern, friherrinnan Vilhelmina von S., född Gelhaar, efter makens död omgifvt med kammarråtsrådet Wallenstein, var en framstående sångerska och anställd vid Operan.

På den militära banan har Hans von S. avancerat till kapten och kompanichef vid Göta lifgarde; desslikes har han varit adjutant hos framlidne konung Oscar och bekläder nu samma post hos konung Gustaf. — Grefvetiteln erhöill han 1875, vid farfaderns död.

*

Efter porträtt. Klisché: Bengt Silfverparre.
KAPTEN G. VON HORN, förf. till skådespelet "Nils Ehrensköld".

Foto. Flodin, Stockholm.

Klisché: Bengt Silfverparre.

GREFVE HANS VON STEDINGK.

Vår nyaste dramatiker är sjöofficer: det är kaptenen vid k. flottan *Gustaf von Horn*, förf. till det historiska tre-akts-skådespelet "Nils Ehrensköld", hvars premiär, på Svenska Teatern i Stockholm, torde bli i början på mars.

Ehuru debutant på det dramatiska området är kapten von H. icke obekant för vår litterära publik: dels genom diktsamling "Vind och vågor" och dels genom "Svenska sjötåg".

*

Nikolai Gogols berömda satiriska lustspel "*Revisorn*" gafs den 8 jan. på K. Dramatiska Teatern i Stockholm, där stycket då icke spelats på tjugu år.

Knappast behöfver väl konstateras att ett den dramatiska världslitteraturens mästerverk som detta, speladt af en sådan uppsättning framstående sceniska artister som här var fallet, skulle i hög grad på förhand ha sin framgång gifven.

Foto. Jäger, Sthlm.

Klisché: Bengt Silfverparre.

HRR PERSONNE och DE WAHL I "REVISORN" å K. Dramatiska teatern.

Den grupp af konstnärer, hvilken inledde vår unga nutidskonst, har redan för länge sedan gått in i den stadgade mannaålderns skede, och den ene efter den andre af dem passerar den gräns som anses skilja de yngre från de åldrande, 50-årsdagen. Nu senast fyllde professor Oscar Björck sina tio lustrer den 15 januari.

Detta ger oss anledning att blicka åter på en bana, hvilken vi få önska och hoppas fortsatt länge och lyckosamt, och på en produktion, som tillvunnit sin upphofsman sympati och heder från vida kretsar.

Efter en första utbildning vid Fria konsternas akademi vistades den unge konstnären längre tider vid Skagen, i Paris, i München, i Italien, och utförde under tiden talrika friska och lofvande arbeten, hvaraf åtskilliga representera honom i tafvelgallerier inom och utom landet. Nämnas må "Nödskott" (1884, motiv från Skagen, Köpenhamns

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

50 ÅR DEN 15 JANUARI.

Konstmuseum), "Susanne" (1886, Göteborgs Museum), "Italienska smeder" (Göteborgs Museum), "Venetiansk saluhall" (1887, Nationalmuseum).

Sedan konstnären 1888 bosatt sig i Stockholm har han ägnat sig dels åt figurmålning med verklig-hetsmotiv såsom "Middagsfodring i ladugården" (1890, Nationalmuseum), dels åt dekorativa uppgifter såsom plafond å Trollenäs slott i Skåne, tio dekorativa fyllningar i Operakällarens matsal i Stockholm — på sin tid föremål för en liflig "sedlighets"-diskussion, — en målning i K. Dramatiska Teatern i Stockholm, dels slutligen åt porträttfacket. Inom detta faller måhända hans mest betydelsefulla verksamhet. De Björckska porträtten äro endels intima som Nationalmusei vackra profilbild af prins Eugen (1894—95), Göteborgs musei porträtt af målarens hustru (1891), eller officiella och med monumental syftning som

Forts. från sid. 260.

patron Vollrath Tham som medverkande, i och för anskaffande af de erforderliga medlen. Man vände sig härvid till några för vårt lands järnhandtering och vårt folks praktiska utveckling intresserade män. 25,000 kr. tecknades af hvardera hrr bankdirektör Louis Fraenkel, Stockholm, direktör Axel Molander, Stockholm, och disponenten Ljungberg, Falun; 15,000 kr. af hvardera hrr grosshandlare C. F. Liljewalch jr., Stockholm, brukspatron Vollrath Tham, Stockholm, Grängesbergs Grufbolag och Stora Kopparbergs Bergslags A.-B. — inalles kr. 135,000.

Ur det ofvannämnda uppropet tillåta vi oss citera följande som belyser betydelsen af en undervisningsanstalt som Falu bergsskola:

"Hvar och en arbetsgivare vet mer än väl, huru stor vikt för ett arbetes utförande ligger hos den, som i egenskap af förman ägnar arbetet stundligt intresse. På dessa arbetsledares förmåga beror till god del arbetseffekten, och på den beror såväl arbetsgivarnes som arbetarnes intressen. Tages tiden väl till vara, får arbetsgivaren ett arbete raskt utfördt, och arbetarne kunna förtjäna högsta aflöning.

För att utbilda unga arbetare att kunna fylla sådana platser till nytta för landets järnhandtering och till nytta för dem själfva har, som bekant, vid Bergsskolorna i Falun och Filipstad ordnats särskild undervisning, afpassad för de kunskaper, som afgångsbetyg från folkskolan innebär, och särskild undervisning för eleverna i skolans öfre afdelning, hvilka komma till skolan med realskoleexamens afgångsbetyg i Bergsskolans hufvudämnen".

Det är denna uppdelning af undervisningen, som innebär ett så väsentligt framsteg, men som samtidigt kräft så mycket större utrymme än hvad den gamla bergsskolebyggnaden i Falun kunde erbjuda.

*

Byggmästare har varit hr A. Backman i Falun. Såväl den nya byggnaden som öfverblifna medel ha öfverlämnats till den s. k. Löwensköldska fonden hvars delägare åtagit sig framtida vård och underhåll af dessa lokaler för Falu Bergsskola samt medgifvit donatorerna rösträtt vid fondens sammanträden.

de af konung Oscar II (1871), konung Gustaf V som kronprins (1900), kronprinsessan Margareta (1909) och åtskilliga offentliga och framstående personligheter. Äfven porträtten af den senare kategorien sakna aldrig den älskvärda naturlighet och vinnandemänsklighet som utmärker konstnärens hela alstring. En särskild plats inom denna intar det verkningfulla stämningsporträttet af Verner von Heidenstam i Göteborgs museum (1900).

Spekulation och djupsinne äro fjärran från detta konstnärsskap; omedelbar målarglädje, frisk lifskärlek och solig färgglans äro dess bästa kännetecken. Jämte sitt eget arbete har konstnären äfven verkat som undervisare vid Konstakademiens läroverk, där han blef extra lärare 1889, prof. i figurteckning och målning 1898.

Utom såsom konstnär är professor Oscar Björck äfven, af alla som med honom trädt i beröring,

KRONPRINSESSAN MARGARETA: Porträtt i olja af professor Oscar Björck.

högt skattad såsom en urban och älskvärd personlighet, en fulländad riddare af penseln och paletten. A. L. R.

Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt hade sitt centralstyrelsemöte den 10 och 11 jan. i Jönköping. 158 föreningar tillhöra nu organisationen, som räknar öfver 12,000 medlemmar, och från närmre 70 föreningar hade ombud infunnit sig. Vi meddela här en bild från mötet, tagen vid Östra elementarläroverket för flickor, som upplåtits till möteslokal.

Det mest uppseendeväckande talet var det som hölls af professorskan Wicksell, och däri hon påpekade möjligheten för gift kvinna att få kommunal rösträtt och valbarhet, enligt de nya kommunalförordningarna.

1. Landsfören. ordf., Dr L. Wahlström; 2. Landsfören. v. ordf., frkn Signe Bergman; 3. Fröken Anna Whitlock; 4. Fru Frigga Carlberg; 5. Fru A. Tonning; 6. Frkn Wallerstedt; 7. Fru Benedicks-Bruce; 8. Fru E. Hagen; 9. Fru doktorinnan J. Velander; 10. Fru dr G. Petrini; 11. Fröken S. Kruse; 12. Fru professorskan Bugge-Wicksell; 13. Fröken E. Wahlquist; 14. Fru G. Hellberg; 15. Fröken E. Olsson.
- Förstoringen är af professorskan Bugge-Wicksell.

Foto. H. U. Jönköping

LANDSFÖRENINGEN FÖR KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT: Från centralstyrelsemötet i Jönköping 10—11 jan.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöström—Gbg

RIKSRÄTTSÅTALET I DANMARK.

Efter fotograf.

Kliché. Kon. A.-B. Bengt Sjöversparre Stålm—Gbg.

FRÅN DANSKA RIKSRÄTTENS ÖPPNANDE. Vi namnteckna: X Hs. Excell., D:r juris N. K. P. Lassen ordförande; I. J. C. Christensen 2. S. Berg. På d:r Lassens vänstra sida: Assessörerna G. A. Jensen; D:r juris A. C. Evaldsen; E. F. Larsen; E. T. D. Hvidt; O. P. C. Faurholdt; H. W. J. O. Johannsen; M. V. Kirketerp; C. S. Hanssen; A. F. Lütken; D:r juris R. S. Gram. På d:r Lassens högra sida: Prof. H. Matzen, v. ordf., Etatsraad H. V. Tolderlund; Generalauditör H. C. Steffensen; Höiesteretssagförer P. G. C. Jensen; Bladudgiver J. Pedersen; Justitsraad, Gaardejer N. Hansen; Lensgreve C. J. F. Ahlefeldt-Laurvig; Lensgreve M. C. Frijs; Bageribestyrelse C. C. Andersen; Gaardejer J. P. Nordby; Fabriker H. Petersen. Vid sidan om hr Christensen, stående: Defensor, Höiesteretssagförer Bülow. Bakom honom: Aktor, Höiesteretssagförer Ree.

Det skall städas rent i Danmark efter Alberti.

Nu äro de båda f. d. ministrarna, *J. C. Christensen* och *Sigurd Berg*, som icke tros ha så alldeles rena samveten i denna sak, orsaken må nu ha varit den ena eller andra, ställda inför *riksrätt*. — Det var en mansålder sedan danska riksrätten senast behöfde sammanträda — därför finns det i Danmark heller ingen riksrättslokal, utan landstingssalen har nu liksom 1877 blifvit upplåten.

Öppningssammanträdet var den 8 januari. En stor åhörareskara hade infunnit sig, bland dem en mängd riks-

dagsmän. — Riksrättens ordförande öppnade förhandlingarna, och allmänne åklagaren förelade riksrättsstämningen; såväl åklagaren som försvarsadvokaten förklarade sig intet ha att invända mot någon af riksrättens medlemmar — man var redo att gripa sig det betydelsefulla arbetet an — detta, om hvilket ordföranden med fog sade, att före dess fullbordan får Danmark icke ro.

Det torde emellertid dröja till bortåt augusti—september, innan en gång hufvudförhandlingarna komma.

Hakki Bey, den nye turkiske storvisiren, har tidigare, under Abdul Hamids dagar, varit chef för öfversättningsbyrån i Yildiz Kiosk. Redan under den gamla regimén gällde Hakki Bey som en man med verkligt liberala åsikter. Vid bildandet af den första ungturkiska ministären kallades han att inträda däri som undervisningsminister. Det senaste året beklädde han posten som sändebud i Italien, därifrån han nu hemkallats att öfvertaga det högsta politiska ämbetet.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

IBRAHIM HAKKI BEY, den nye turkiske storvisiren.

SVENSK GYMNASTIK I TUNIS.

Efter porträtt.

E. V. FOLLIN,
Gymnastikdirektör i Tunis.

På förslag af chefen för Sadikiskolan i Tunis d:r A. Delmas, som själf blifvit intresserad för Lingska systemet genom prof. P. Tissié i Pau, beslöt år 1908 dåvarande franske undervisningsministern att på ett år anställa en svensk gymnastikdirektör med undervisningsskyldighet i arabiskolan Sadiki. På denna post insattes i dec. 1908 underlöjtnanten i Kungl. Västgöta reg. reserv gymnastikdirektören Erik Vilhelm

Vidstående bild:
TUNESER FRÅN ARABSKOLAN SADIKI med sin svenske gymnastiklärare.

Follin, bördig från Sköfde. Väl förtrogen med franska förhållanden genom en treårig vistelse i Paris var löjtn. F. väl rustad för sin nya uppgift. Omedelbart efter ankomsten till Tunis öfvervakade han uppförandet af den gymnastiksal, hvars bild återfinnes å sid. 267. Salen, som är inredd med redskap af uteslutande svensk modell, stod färdig i april 1909. I maj samma år inspekterades gymnastiköfningarna af undervisningsministern. Ett godt resultat kunde redan nu spåras, hvarför ministern vid la conférence consultative (parlamentet i Tunis) framlade ett förslag om införande af svensk gymnastik i alla landets gosskolor. Förslaget antogs och löjtn. Follin fick i uppdrag att vid sidan af sin tjänstgöring vid Sadiki jämväl

undervisa och examinera i gymnastik vid école normale (lärareseminarium i T.).

Sadikiskolan har, om man medräknar annexskolan, 10 klasser, och i 8 af dessa bedrivs gymnastik som öfningsämne. Vid början och slutet af hvarje läsår företages en noggrann läkarebesiktning. Antropometriska mätningar, som därvid utförts, visa vid senaste undersökningen en betydligt större utveckling af elevernas krafter än under föregående år, och detta förhållande tillskrifves uteslutande den nya gymnastikundervisningen. Vid alla öfningar öfvervakas eleverna af le surveilleur général eller af sina klassföreståndare. D:r Delmas följer undervisningen med det lifligaste intresse och medverkar själf jämte klass-

På goda grunder väntas den svenska gymnastiken blifva införd i flickskolorna genom en kvinnlig gymnastikdirektör, och därmed är dess vidare utveckling helt och fullständigt tryggad.

Efter fotografi.

SVENSK GYMNASIK I TUNIS: Framför institutet.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sölm—Öbg.

föreståndarne vid inlärandet af de olika rörelseformerna. Därjämte har d:r Delmas nyligen förordnat, att ett noggrannare studium af människokroppens anatomi skall ingå i samtliga klassers kursplaner. Sålunda genomgås bl. a. de vetenskapliga namnen på skelettets ben och muskler samt muskelverkningarna vid typiska gymnastiska rörelser. Ett icke obetydligt arbete nedlägges på tecknandet af olika organ ur minnet eller efter preparat, och häruti visa eleverna en mycket stor skicklighet.

Elevernas kropps-konstitution var vid gymnastik-undervisningens början rätt klen. Anlag för svimning uppträdde vid relativt liten ansträngning. Visserligen medgäfvos lederna en stor rörlighet, men musklerna, särskildt armarnas, voro anmärkningsvärdt svaga. Arabpojknarnas tröga uppfattning jämte deras anlag för lättja och lögn i obehågade ögonblick försvårade väl arbetet till en början, men synes genom den nuvarande behandlingen så småningom förändras till det bättre. Tack vare en god ekonomi, som uppkommit genom storartade donationer af rika araber, kan skolan sörja för en god hygienisk vård, och dessutom tvingas eleverna genom sin religion att tre gånger om dagen före bönestunderna vidtaga vissa renlighetsåtgärder. En för våra förhållanden sträng disciplin bidrager i sin mån till uppnåendet af skolans mål.

I école normale äro de flesta eleverna fransmän, och på dem kommer den svenska gymnastikens framgång i Tunis till stor del att bero. Under den fyraåriga kursen vid seminariet torde helt säkert en grundlig gymnastiklärareutbildning kunna meddelas, hälst som god tid på läroplanen anslagits för såväl teoretiska lektioner som för öfningar till den praktiska färdighetens förkofran.

NY CHEF FÖR FORTIFIKATIONEN.

Till chef för Fortifikationen och generalmajor i armén har utnämnts öfversten vid Fortifikationen C. D. L. W. W:son Munthe. Född 49, u.-löjtnant vid Ingen.-kåren (Fortifikat.) 66, löjtnant 76, befälhafvare vid befästn. i Stockholms skärgård 78—79, på Gotland 85, kapten 81, lärare vid krigshögskolan 84—90, major 90, chef för Sappöbat. 90—93, för Göta ing.-bat. 93—95, afdeln.-chef vid Fortifik.-stabens hufvudstat. 95, öfverstelöjtn. 97, öfverste i armén 01; chef för Marinförvalt. fortifik. afd. sedan 02, öfverste vid Fortifikationens samt chef för Fort. stabens hufvudstat. och för Arméförv. fortifik.-dep. militärbyrå 03.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

C. D. L. W. W:SON MUNTHE.

Efter fotografi.

SVENSK GYMNASTIK I TUNIS: I gymnastiksalen.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Att Amerikas miljonärer kunna offra något också för de högre intressena, är ju ingen hemlighet. Det senaste i den vägen är anläggandet af den nya *dramatiska teatern* i Newyork — af folket döpt till "miljonärernas teater", enär de flesta amerikanska storkapitalister äro intresserade häri. Pierpont Morgan, den pänningmatador, som i dessa dagar nämnts såsom disponerande — visserligen alltså ej själf direkt ägande — den jättelika summan af 36 miljarder kronor — Pierpont Morgan var den som mest energiskt verkat för den nya teaterns tillkomst; själf presiderade han vid invigningshögtidigheterna. — Byggnaden, hvars uppförande betingat miljonsummor, som äro dess grundare värdiga, är inredd på det mest dyrbara sätt.

Efter fotografi.

"MILJONÄRERNAS TEATER" I NEW-YORK.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Teaterns hufvudändamål skall blifva främjandet af den inhemska dramatiken.

Den gång Maurice Mæterlincks berömda drama "Monna Vanna" gick sin segergång öfver Europas scener, mötte den engelska censuren med förbud mot dess uppförande.

Då rasade den store belgiske diktaren och dramatikern; i de starkaste ord uttryckte han sin indignation öfver den stenhårda gammaldags puritanism, som fördömer en hvar konstskapelse som icke serveras inom den en gång vedertagna konventionella ramen.

I år har Mæterlinck fått upprättelse. Han har vunnit en enastående seger, med ett underbart vackert sagospel — och lagt hela London för sina fötter.

"Fågel blå" heter stycket, som hör hemma bland författarens allra tidigaste arbeten.

I många år har det legat orördt i hans skrifbordslåda, till dess för ej länge sedan en engelsk skådespelare fick lof att läsa det.

Och därmed var sagospelets öde afgjort. Den engelske skådespelaren köpte och öfversatte det, Haymarket teater antog det; och kort före jul fick världen bevittna det märkliga, att hvarken Bryssel eller Paris utan London var skådeplatsen för det första uppförandet af ett af Mæterlincks allra härligaste verk.*

*

Succén var fenomenal, fullt jämförlig med — om icke öfver — den Barrie'ska "Peter-Pan"-komediens.

Publiken, som var fulltalig, var ytterst elegant.

Med ständigt växande spänning följde den styckets hjälte och hjältninna, de två små syskonen på deras jakt efter lyckans underbara Fågel blå.

Skrott omväxlade med tårar. Tiden flög, och ingen tänkte på att man satt där i öfver fyra timmar. De finaste och lönligaste strängar vidrördes af Mæterlincks vemodiga lära, att människan står ensam här i världen, att lyckan är ouppnåelig och blott människans eviga kamp med djur och elementer — och mest med sig själf — för att nå *uppåt*, kan hjälpa henne till något som liknar lyckan.

*

* Häre torde förf. misstaga sig — Moskva var nog platsen för "Fågel blå"s urpremiär.

Effier porträtt.

MAURICE MÆTERLINCK,
den berömda belgiske diktaren, som skrifvit "Fågel blå".

Tyltyl och Mytyl är en käck liten bror och en söt liten syster, som en afton då de gå till sängs börja grubbla öfver tillvarons gåtor.

De ha hört talas om lyckans fagra Fågel blå. Den om hvilken man säger att kan man fånga honom, har man fångat lyckan. Men ännu har ingen fått fatt i den.

Hand i hand begifva de sig ut i den stora vida världen — äfventyrets värld för att finna den blå fågeln.

Först komma de till fédrottningens strålande palats; fédrottningen mottager dem väl och gifver dem den trogne hunden Tylô och den förrådiska katten Tylette med på resan, samt andarne ljus, vatten, eld, mjölk, socker och bröd.

De färdas genom många land och se många underbara ting, men ingenstädes finna de den blå fågeln. En dag komma de till en ofantlig skog

och här händer det att alla skogens djur uppeggade af den lömska katten Tylette göra uppror mot de två barnen.

De fräslas blott med hjälp af den präktiga hunden Tylô och den vänlige anden ljusets ankomst.

Förskräckta och bedröfvade öfver sina många vänners falskhet vandra Tyltyl och Mytyl vidare, med blott Tylô som följeslagare.

Så en afton komma de till den svunna tidens kungarrike. Och detta kungarrike visar sig vara en kyrkogård där de dödas kroppar ligga och sofva.

Klockan tolf skola de döda visa sig.

Och Tyltyl fattar beskyddande om sin lilla syster som är så rädd mellan grafstenarna, medan de vänta på midnattstimmens slag.

Själf är Tyltyl ju också rädd, men han är en gosse — och en gosse skall vara modig. Dessutom har han redan lärt att man kan lita endast på sig själf.

Så vänta barnen med månens silfverljus spelande öfver sina bleka små ansikten.

Men då klockan slår tolf — så se de inga förskräckliga spöken dyka upp ur jordens sköte. Kyrkogården blir däremot till en trädgård fylld af de skönaste hvita liljor.

— Hvar äro de döda?
hviskar den lilla flickan
undrande.

Och Tytyl svarar henne.
Det finns ingen död. Och
de hvita liljorna berätta
dem att så länge de döda
lefva i sina käras minne,
så finns det ingen död.

Dock icke heller här
finna de lyckans blå få-
gel, och vidare vandra
de — alljämt vidare.

Men dessa två barn-
ansikten, som strålade af
glädje öfver den döda
trädgårdens hvita, rena
skönhet, var ett af de
mest patetiska momenten
i hela stycket.

*

Därifrån komma barnen
in i framtidens stat. Det
är glimrande, blinkande
blått i blått alltsammans.
Här lefva de barn, som
vänta på att komma till
världen. Men icke ens i
detta framtidens mystiska
blå land finns Fågel blå.

Och barnen draga trötta
vidare till "Nattens palats".
Här är mörkt och be-
dröfligt — till dess stjärnorna
komma fram och börja
att dansa för dem. Till sist
öppnas den stora port
bakom hvilken natten "gömmer
sina stora skatter".

Och där, ändtligen där, se
Tytyl och Mytyl de stora
strålande, oroliga skarorna
af blå fåglar. Lyckans
Fågel blå, som — ack —
ty sålunda är det —

AMERIKANSK MILJONÄRSVÄLGORENHET: Ett flytande
lungstotssanatorium.

1772 fotograf.

Kiloh: Bennet Silfverparre.

TYTYL OCH MYTYL på Haymarket-teatern.

så snart den kommer ut i
ljuset, bleknar och dör.

Här taga barnen farväl
med den ende af sina
följeslagare som har varit
dem trofast — den präk-
tige Tylo. Ty människan
är hundens lille gud.

Och sorgmodiga draga
Tytyl och Mytyl hem.

*

Då man åter ser dem,
vakna de i sina gamla
sängar, med modern vid
sin sida. Förundrad lyss-
nar hon till sin gosse
Tytyls märkvärdiga tal
om Fågel blå, féer och
ett års äfventyrliga färder.
Då ser Tytyl plötsligt sin
gamla fågel i buren —
och för hans glada ögon
synes fågeln vara blå.

Så ger han den till en
liten sjuk flicka från hvil-
ken den strax flyger bort.

Ty Fågel blå — lyc-
kans undersköna fågel —
kan väl någon gång vid-
röra oss med en ving-
spets, men ingen — ingen
kan hålla honom fast.

*

Sådan är i stora drag denna
Mæterlincks sköna
allegori, som vardt så beundransvärdt
väl spelad och satt i scen på
Haymarket. Endast barn spelade
hufvudrollerna. Och i denna
barnkomedi som mera
verkar som en vacker vemodig
dröm än en komedi finnes utan
tvifvel de bästa barnskådespelare
någon teater kan uppvisa. Deras
naturlighet, älsklighet och
glädje äro så fullkomligt äkta
och öfvertygande.

Hur gammal den lilla Olive
Walter är som spelar gossen
Tytyl kan vara tämligen likgiltigt.

Hon ser ut som om hon är sju
eller åtta — och spelar med en
visdom som kunde anstått alla
åldrar. Hon har en gosses förakt
för prat och står i farans ögon-
blick beredd som en duktig liten
karl att försvara sin syster och sig
själf.

Icke mindre duktig var Pauline
Gilmer som Mytyl, lilla Ina Pelly
som "vattnet" och Doris Lytton
som "mjölken". Allt som allt är
det en hänförande och beundransvärd
föreställning.

Betty Mari Ahlberg.

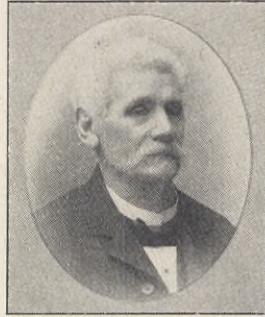
En nyligen inrättad flytande skola
för lungsjuka barn är ett glädjande
utslag af den amerikanska
miljonärsfilantropien. Åran af denna
skolas tillkomst har mrs E. H. Harri-
man (se föreg. n:r af H. 8. D.). — Vi
undra om det icke skulle vara ett
uppslag för oss svenskar att taga
vara på?

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

C. F. JÄDERBERG.
Fabrikör. — Söderhamn.
75 år 19 Jan.*

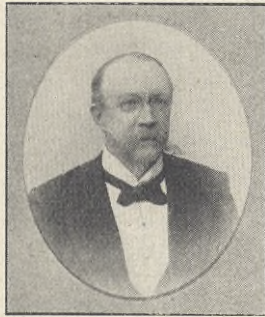
G. E. SVAHNBÄCK.
F. d. fabrikör. — Eskilstuna
Donerat kr. 12,000 till Eskilstuna
Tekniska Skola.

P. B. von PLATEN.
Öfverste. Utnämnd till chef för
Strömsholms Hingstdepot. —
Strömsholm.*

K. A. STAAFF.
V. Häradshöfding. F. d. stats-
minister. — Stockholm.
50 år 21 Jan.

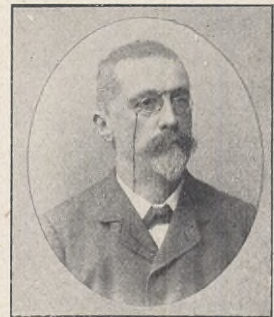
A. F. DRAKE AF HAGELSRUM.
Godsägare. — Skalltorp,
Katrineholm. 70 år 5 Jan.*

L. G. H. FLEMING.
Friherre Kammarherre. Gods-
ägare. — Hofsta, Söderman-
lands län. 65 år 8 Jan.*

N. E. PERSONNE.
Premieraktör. — Stockholm.
60 år 15 Jan.*

F. B. H. SANTESSON.
Bandirektör. — Luleå.
60 år 8 Jan.*

J. A. WECKMAN.
Direktör. — Katrineholm.
70 år 21 Jan.*

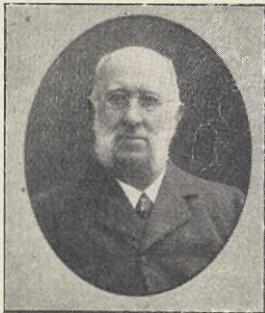
G. M. T. TISELL.
Öfverstelöjtnant. — Gefle.
60 år 11 Jan.*

E. L. WÄHLÉN.
Provinsialläkare. — Kungs-
backa. 60 år 14 Jan.*

A. JOHANSSON.
Arkitekt. — Stockholm.
50 år 11 Jan.*

N. S. KJELLGREN.
F. d. handlande. Hotel egare.
Tidigare kommunalordför.
Herrljunga. 80 år 5 Jan.

P. A. ULLHOLM.
F. d. godsägare. F. d. kommunal-
ordförande. — Norrköping.
70 år 13 Jan.

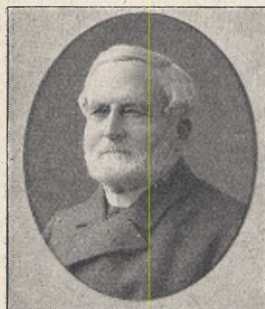
W. HOLLANDER.
Ingeniör. Lärare vid Prakt.
Skolan. Kommunalman. —
Kristinehamn. 50 år 13 Jan.

J. JOHNSON.
Handlande. Kommunalman. —
Önnestad. Kristianstads län.
50 år 29 Dec.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

E. R. HENSCHÉN. †
Kansliråd. — Stockholms.
jubeldoktor. — Upsala.
F. 23. † 4 Jan.*

H. G. SANDELS. †
Stottsarkitekt. — Stockholm.
F. 43. † 13 Jan.*

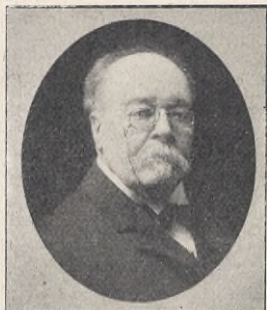
B. V. ADLER. †
Rektor. — Stockholm.
F. 48. † 12 Jan.*

P. O. L. HALLSTRÖM. †
Rektor. Fil. d. r. — Stockholm.
F. 50. † 11 Jan.*

O. E. PAULI. †
Kansliråd. — Stockholm.
F. 35. † 7 Jan.*

E. C. LIVIJN. †
Grosshandlare. — Stockholm.
F. 28. † 3 Jan.*

C. FREDRIKSSON. †
F. d. disponent. Ingeniör. —
Katrineholm. F. 43. † 14 Jan.*

CARL FREDRIK JÄDERBERG. Grundlade Söderhamns Mek. Verkstad 64 och öfverlätt den 86. Mångårig ledamot af stadsfullmäktige och byggnadsnämnden.

BALZAR von PLATEN. Stud.-ex. 74, u-löjtn. vid Skånska husarreg:tet 75, öfverstelöjtn. v. Smålands husarreg:te 04 och vid förstn. reg:te senare s. å., afsked 07; öfverste i I. armefördeln.-reserv. 08. Led. af premiäringnadsnämnden i I:a distriktet 03—09.

ARVID DRAKE. Stud.-ex. 60, kam.-ex. 62, k. skrifvare i generalpoststyr. 62—71, ombudsman i Södermanl. läns kreatursför.-bolag 79—91, sifferrevisor i Oppunda h. sparbank sedan ett trettiotal år, vice ordf. i Ö. Vingåkers kommunalstämma och nämnd.

HERMAN FLEMING, anställd vid Statens Jernvägar 64, Stationsinspektör i Katrineholm 72, vid Stockholms Central 74, afsked 76.

NILS PERSONNE. Efter afslagd studentexamen och någon tids juridiska studier i Uppsala, ämnade att leda till ämbetsmannabanan, afbröt P. dessa tillfölje det sceniska intresse och de skådespelarlag som då under dillettantism låto ana hvad sedan i rikt mått besannats. — Under de trettiofem år P. nära nog oafbrutet tillhört scenen, har han lagt framgång till framgång, skapat roller — att framför alla nämna Cyrano — som kunna inregistreras bland det yppersta svensk scenhistoria har att uppvisa. — Vid sidan om sin verksamhet som aktör har P. varit föreståndare för teaterlevnads-skolan, öfversättare — och förfärlig sådan — af dramatiska arbeten samt intendent för Dramatiska teatern.

FRITZ BERNHARD HUGO SANTESSON. Utex fr. Teknolog. inst. 69; undersökningsbiträde vid statens järnvägar s. å., nivellör 71, baningeniör 74, t. f. stationsing. 79, afd.-ing. 88, arbetschef 93, bandirektör sedan 02. Ledde brobyggn.-arbetena öfver Ljusne elf vid Edänge 79, öfver Ångerman-elfven vid Forsmo 88.

ADOLF WECKMAN. Stiftare af och verkställande direktör i Mellersta Sveriges Varuförsäkringsbolag. På sin tid kommunalordförande i lands-tingsman och ordförande i Katrineholms municipalsstyrelse af hvilken W. fortfarande är ledamot. Ledamot af Riksd. A. K. 82—84, led. i tillfälligt utskott 83.

MAURITZ TISELL. U-löjtn. vid Verml. reg.-te 70, Öfverstelöjtnant 03, afsked 07. En af den frivilliga skytterörelsens främste, var T. ordf. i Vermlands Skytteförbund och i dess verkst. utskott 82—08, samt erhöi 04 förbundets guldmedalj. Lärare vid Vermlands folkhögskola och landt-mannaskola 81—08 samt 86—08 föreståndare. Sedan sistn. är förordnad som öfverkontrollör vid maltdryckstillverknigen inom Gefleborgs län.

ESAIAS WÄHLÉN, stud.-ex. 73, med. lic. 85. Stadsläkare i Sala: 2:dre 85, 1:ste 94; 2:dre bat.-läkare vid Vestmanl. reg:te 90. Provinsialläkare i Kungsbacka distrikt sedan 95, järnvägsläkare därstädes sedan s. å. Stadsfullmäktig i Kungsbacka 98 och sedan 06 dess vice ordförande.

ARON JOHANSSON. Elev vid Chalmerska Institutet 76—80, vid Fria Konst. Akademi 81—84, studieresor på kontinenten 84—89. Arkitekt i Öfverintendentensarbetet sedan 84; arkitekt vid riksbyggena å Helgeands-holmen 90. Bland J:s arkitektarbeten märkas främst riksdags- och riks-banksbyggnaderna; Stockholms Stads Sparbank, byggnader för riksbanks-kontor i ett flertal städer m. fl.

ERIK HENSCHÉN. Stud.-ex. 40, fil. d. r. 48. Amanuens i Upsala dom-kapitel 53 och tjänstgjorde härinom nära 50 år; konsistorientarie 67. Stadsfullmäktig 65—72, sekreterare i universitetskommittéen 74. Från trycket utgivit kyrkohandbok samt ärkestiftets matrikel 60—36; engelsk öfversättare. Hederstedamot af Up-lands nation.

HJALMAR SANDELS. Elev vid Fria Konst. Akademi 63—71, bitr. lärare v. Tekn. skolan i Stockholm 67, bitr. stadsarkitekt i Gefle 69, slottsarkitekt i Stockholm sedan 73, redogörare f. slottsbyggnadsmed-len sedan 92.

VICTOR ADLER. Genomgick Chalmerska inst. i Göteborg och studerade vid Fria Konst.-Akad. 70—75; privat arkitekt i Göteborg, lärare vid Chalmers läroanstalt och vid Slöjdförningens skola därstä-des. Rektor vid Tekniska skolan i Stockholm sedan 86; inspektör för de tekn. yrkesskolorna samt allm. läroverken och seminarierna.

för tekningsundervisningen vid de — Intresserad och verksam till fromma för svensk hemsloyd och konst-industri.

PAUL HALLSTRÖM. Stud.-ex. 68, fil. dr. 75, lärare vid olika läroverk i Stockholm, 02 rektor vid Kungsholms realskola. — Stadsfullmäktig sedan 92, led. af direktionen för Enke- och pup-kassan vid stat ämbetsverk 98, af styrelsen för A. B. Göteborgssystemet i Stockholm 05, af drälse-nämndens 1. afd. 05, af styr. för Stockholm—Nynäs järnvägs a. b. 07.

EDUARD PAULI. Stud.-ex. 54, kanslist i landt försvardep. kanslilexp. 60 och avancerade inom departementet till kansliråd 94. Mångårig föreståndare för Riksdagens tryckeriexpedition, sekreterare i ett flertal kommittéer, hos arméns fullmäktige 75 o 78 samt hos krigsbe-fället 83. På sin tid led. af taxering- o. profn.-nämnderna, led af kyrkoråd- o. fattigvårds-styr. i Maria förs. En af vårt lands högste frimurare, stofforiciant i Stora landslogen, Carl XIII:s riddare 02, inv. i logedirektoriet 03.

CARL FREDRIKSSON. Märkesman inom svensk träförädlingsindustri. Startade 76 den snickerifabrik i Katrineholm som bär hans namn och hvilken är känd inom och vida utom landet. Öfverlämnade 04 fabriken i yngre händer och har sedan dess egnat sig åt en storartad välgörenhet i det tysta. På sin tid deltog han i det kommunala arbetet såsom leda-mot af kommunalnämnd, kyrko- och skoloråd och fattigvårdsnämnd samt var en nitisk styrelseledamot i Katrineholms föreläsningssörening.

Blif medarbetare i HVAR 8 DAG.

Skrif aldrig och fråga först — tid går därvid förlorad — utan insänd hvad Ni tror lämpar sig för tidningen, vare sig berättelser, uppsatser eller goda fotografier af tilldragelser för dagen.

Redaktionen af HVAR 8 DAG ansvarar för emottagna manuskript endast om 20 öre i frimärken åtfölja desamma.

Manuskript läsas i tur med förut inkomna och honoreras omedelbart efter införande.

NY TYP FÖR SNÄLLTÅGSLOKOMOTIV.

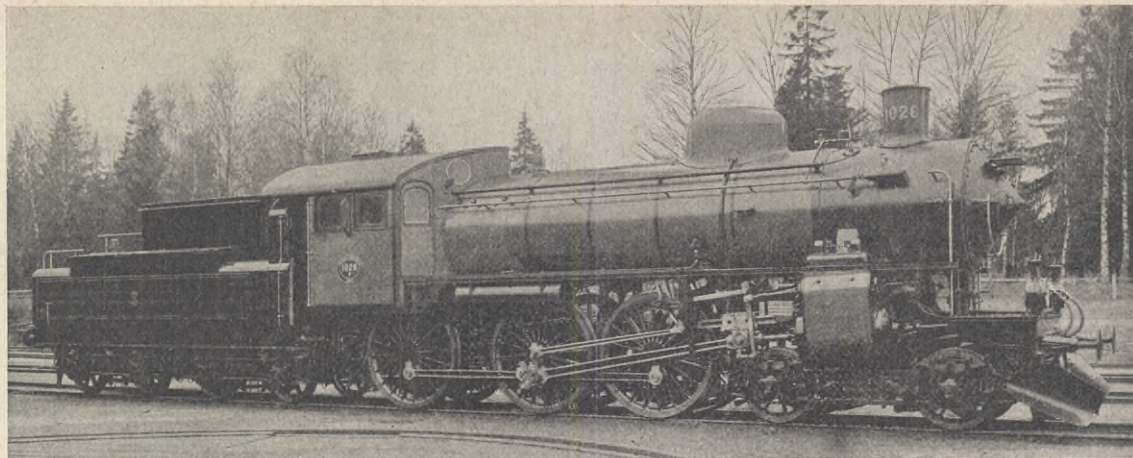

Foto. Wallgren, Motala.

SVERIGES NYASTE OCH STÖRSTA LOKOMOTIV.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sölm.—Gbg

Från Motala Verkstad har i dagarna till Statsbanorna levererats det första af där beställda 8 st. *snållågslokomotiv* litt. B. Det nya lokomotivet är en sannskyldig jätte, och det torde dessutom utan gensägelse vara Sveriges elegantaste lokomotiv. Dess totalvikt i tjänst är 116 ton, längden är 18 meter.

Alla senaste förbättringar och anordningar äro tillgodosedda såsom överhettning enl. Schmidts system hvarigenom 30 % bränslebesparing uppnås.

De nya lokomotiven skola framföra tyngre snälltåg och äro fördenskull 10 ton tyngre än förut befintliga snälltågslokomotiv. Man lär kunna framföra ett af dessa större snälltåg med c:a 90 km. hastighet.

*

Marionett-teatern, välkänd för besökare af Stockholms-utställningen 1909, har beslutat sig för att bli en instituticin i hufvudstaden. Den har slagit sig ned i Biblioteksgatan 12, där fordom Olympia-teatern var inrymd, och tänker nu öppna en liflig konkurrens med öfriga teatrar. Direktör är samme ingenjör Eriksson, som vardt så populär under sina föreställningar å nämnda utställning.

H 8 DA STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfverparre.
FRÅN DEN NYÖPPNADE MARIONETT-TEATERN I STOCKHOLM: Generalrepetition af "Skandalen på torget".

VECKANS DAGAR

JANUARI 10—17.

10 jan. Den Egnér—Holmströmska starkströmsmikrofonen för telefoning på långa afstånd afpröfvas med ypperligt resultat mellan slotten i Stockholm och Karlsruhe. Konungen och drottningen af Sverige samtala med storhertigparet och änkestorhertiginnan af Baden.

— Konung Edward undertecknar i ministerråd det kungliga öppna bref hvarigenom engelska parlamentet upplöses. Valutskrifningarna taga omedelbart sin början.

— Öppnas i S:t Petersburg den första allryska kongressen till bekämpande af dryckenskapen.

11 jan. Franska parlamentet, preussiska landtdagen och norska stortinget öppnas.

— Åger i Norrköping rum det första stadsfullmäktigevalet i vårt land, där den nya 40-gradiga kommunala röstskalan tillämpas.

12 jan. Aviatikern Paulhan slår det Lathamiska höjrekordet genom att flyga c:a 1400 m. högt.

13 jan. Benådas och frigifvas två af den ryska dumamedlemmen prof. Herzensteins mördare.

15 jan. De utomordentligt betydelsefulla valen till

engelska underhuset taga sin början. Valen utfalla öfvervägande till unionisternas fördel.

— Partierna i svenska riksdagens Första och Andra kammare ha konstituerande sammanträden.

16 jan. Meddelas att ryska kejsarinnans hälsotillstånd inger de största farhågor.

17 jan. Svenska riksdagen öppnas.

— Meddelas att ruffstammarna i Marocko förbereda sig på återupptagandet af striden mot spanjorerna.

INNEHÅLL: August Wijkander. — Hertigparet af Södermanland i Åbo. — Bergsskolans i Falun nya byggnad. — K. teaterns nye chef. — Oscar Björck. — Kvinnligt rösträttsmöte. — Riksrättsåtalet i Danmark. — Ibrahim Hakki Bey. — Svensk gymnastik i Tunis. — Maurice Maeterlincks "Fågel blå" på Londonscen. — Veckans porträttgalleri. — Nytt snälltågslokomotiv. — Från Marionett-teatern i Stockholm. — Veckans dagar.

OB.S! Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1910.